

1505.

10

Misc. 250.

1

Latinum ydeoma Magistri Laurencij Comini Ao- uoforensis. ab innumeris fere mē- dis quibus antehac scatebat :pe- nitus exemptum

Hic puer ignarus lingue cupidusq; latine
Perlegat eloquij semina prima sui
Ad decus exculti verum sermonis iturus
Est opus assuescat vera latina loqui
Nam tenero quales didicit quis gutture voces
Annoso tales edit ab ore sonos
Vimine que recto surgens adoleverit arbos.
Erectum tollit pulchra sub astra caput
Florida sic etas lepidis imbuta loquelis
Satur mellifluis verba diserta modis

**Latinum ydeoma Laurencij Co-
uini Nouoforen sis. et loquuntur
ut primis scolares de libertate eis danda.**

Paulinus Eurialius Petronius.

*Vis hic scolaris est: quem huc aduenientem conspi-
co: Eurialus certe est. heus heus Euriale Euri. quis
me vult: Pau. gdes huc Euriale. Euria. quid me vis
Pau. aliquid novi scio quod et te maiorem immodum delecta-
bit. Euria. ebe si quid habes te vehementer rogo. Pauli. Uisi
mihi quidpiam nunc dederis. te vt breui esse daturum promise-
ris. non edam. Euria. quod tibi modo dem aut posthac me
daturum esse pollicear. scio profecto nihil. si quid mihi esset dare
hercle lubens. nunquid bene meritissim dete. hoc vt mihi di-
ceres. Pau. Pro veteri amore erga me tuq id tibi memorabo.
sed ne cui dixeris mihi ut spondes volo. Euri. quid est elo-
quere mihi. nulli prosus idem esse dicturum profiteor. Pauli.
Accipi nos hodie libertatem habituros. Euria. nugas garris
Pauli. vera loquo. Euri. nimium libenter audio sermonem hunc
tuum saltem vera narrares nihil mihi cedepol foret iocundius
auditu. Pauli. Si scires unde id acceperim dubitares minime
Euria. a quo id accepisti mi Pauline. dicito mihi te obsecro.
Pau. a Pamphilo qui vt ipse nosti magistro nro utitur valde
familiariter. Euri. Credis sibi: Pau. quid non credas: haud
mihi mentitus est vnq. Euria. Falsiloquus est. nam me sepe
nnero fefellit. Pau. miru. me nunq adhuc ludificat est. San-
cur sibi crediderim: Euri. cur: Pau. Id ne cui diceret magi-
strum prohibuisse aiebat. Euri. iam mihi apud te fides est. bene
est. sed quid nos facturi sumus. Pauli. abibo. Euria. quoisuz
Pau. domu. Euri. quid negoti tibi domi est. Pau. sunt mihi
globuli in armario. illos huc feram tecum vt ludam. Euri. mane
mane pocias. Pauli. quā ob re. Euria. tardiusculus es. priusq
reverteris aliquot peregissimus ludos. Pau. quid ais fatue,*

qui cum mihi ludendis est cum globuli me deficiant. **Euria.**
Ecum petronium is multos habet in marsupio globulos
decem et octo vendit pro obulo. hos emit potius. longum
nimis iter est ad patrias edes. **Pau.** Recte quidem suades sed
nullus mihi obulus est. Ibo igitur sed ne abeas priusquam ad te
venero. operire me hic iam adero. **Euri.** operiar sed quid cessas
migrare. propera ire. et reuertere quamprimum. en **Baccalarius** iam
venit latinum expositurus et remissionem daturus. hic ergo cu^z
Petronio tantisper manebo dum redieris. Petroni quid hic
nunc agimus. **Euria.** que tu vis volo. **Petro.** sero fortasse re-
dibit paulinus. estimabat quidem se mature fatis esse affu-
erum. sed longe eum sua fefellit opinio. Petroni ludamus
interea temporis. **Euria.** ut lubet. Petroni. depone duos glo-
bulos totidem ipse ponam. **Euria.** facias. sed quis nostru^m in-
cipiet. Petroni. incipe tu. ego sequar. optime est. heus tu. **Euri.**
quid vis. Petroni. aspice quod bene tangas prime linee globulum.
Euria. quia te iactitas res ipsa indicabit quid possis. **Petro.**
Ja experire quid valeas. **Euria.** ah ah he nequeo hercle ah ah
me risu meo moderari. Petroni. quidrides adeo? **Euri.** eam ob
causaz quod prime linee tangisti globulum. Petroni. Facile est irri-
dere quempiam ne ride nimis te oro. caneto mihi ipse ridendus ve-
nias. erro: que modo ut iam videas quantu^m tu artis habeas **Eu-**
sareu^m tuu^m tangas. Petroni. si video credam. **Euria.** primu^m fa-
teor ludu^m lucratus es. alteru^m proculdubio non lucrabere. sed
paulinus iam reddit operiamur donec aduerterit ut tres nostrum
ludant pariter. vulgare enim proverbium est. quo numerosior
sodalitas eo maior felicitas. **Euria.** probe sis. id et mihi vehe-
menter placet. dudum optatus aduenis Pauline. alterum iam
ludum incepuri te expectamus. **Pauli.** actum bene est. ludam
vna vobiscum quilibenter. multum in eum attuli globulorum
Euria. ob id quia sciamus te esse allaturum prestolati sumus
minuam tibi numerum globulorum. **Pauli.** mihi forsitan sor-
tage arridebit quod tibi. **Euria.** Expertiamur igitur vicis-
sim uter nostrum sit melior. sinite me ergo primum extor-
quere globulum. Petroni. siso hac lege ut te sequar. **Pauli.**

A ij

nō assētior secūd⁹ vt sis Petro. cur nō mi paulie. Pau. rogas &
an nescis nouissimū deteriores sp in ludo habere ptes. Petro.
more mihi gere te iterū at; iterū rogo. Pau. nō gerā tam mihi
meum lucrū q̄ tuum tibi charū est. Petro. fac amabo. Pau.
quid obtundis: semel dixi tibi me id non esse facturum. quid
opus est multis. & ipse mavelim esse pāmis. Vetus em̄ illud
& populae verbū est. tunica pallio est propior. Petro. peni-
tebit te (crede mihi) penitebit te plurimū. q̄ mihi p̄ hac dum
taxat vice non fueris obsecutus. ego etiam tibi posthac nullā
in re auscultabo). Pau. fac vt libet. Petro. vltimus ne fias lu-
cro bene circumspicito. Pau. quid ad te. si quidpiam perdi-
to nūhil penitus damni tibi inde accidere poterit. Petro. recor-
dere saltē quid tibi dixerim Incipe Euri ale. Euri. duos hercle
pariter tetigi. Petr. non duos. Euri. non vides a loco ambos
esse amotos. Petro ventorum spiramie amoti sunt non tactu
tuo. Euri. fateare verum pauline vidistin: Pau. fatebor vidi
Petro. q̄ falsus es. Pauli. sic est. Petroni. quid ais nugator:
censes ne me tecū esse: Euri. tace modo tace sat habes litigij
pro uno globulo. aperi oculos & perspice sane. iam terciū tan-
gā. Petro. reris me esse daturū tibi hunc. Euri. quid n̄. Nam
paulin⁹ mihi testis est q̄ lucrat⁹ sum. Petro. mihi equi ac sibi
credendū est. Euri. quid tum me vis facere: Petro. vnū quez
tetigisti vt obserues. alterū vero vt deponas. Euri. rursus de-
ponā: male sanus essem id si facerem. Petro. nisi feceris au-
feram tibi omnes. Euri. unum etiā mihi vt auferas caueto.
cū tuo magno malo. Petro. minaris: quid mihi facturus es
furcifer si abstulerō: me forsitan dabis neci. non eneca me ho-
bie in crastinū usq; mihi vitā vt faueas. te etiā atq; etiā p̄ cle-
mentissimum oīo deum. Euri. Noli me laceſſere tibi suadeo
Petro. sine me adhuc paupillum viuere. Euri. iterū te moneo
molestus ne sis. Petro. inhibebis forsan ne quidq̄ eloquar.
Euri. nisi tacueris cohibebo tibios impudens. Petro. si ali-
quid habes audacie digito parumper tangito miser. Euria:
qua me causa verberas: Petro. quia mihi libitum est. ex me-
rito etiā tuo. Euri. ohe hei. memēto hui⁹ faci penitebit. Petro

Yā lachrimas dīm audacissime. siccine mīhi os cohibuisti :
adsitis iuuenes adsitis auctis lachrimat. Pau. id ne pudet te
q̄ tā cito lugē. siste lachrimas Euriāle. venito vna mecum aq̄
baccalariū. qui postea q̄ rem sibi omnē vt acra est narraueri
mus. virgis eū cedet. Pe. Ite in malā crucē. sed mīhi psuades
baccalariū qui me plurimū et dilexit semp et amavit non esse
facturū omnia pro arbitratū vestro. esto me accusaveritis. quo
me pacto excusem noui optume. nunc domū eo. ibidē dū hec
e memoria exciderint permansurus. vos ite accusatū ite. parui
enim facio delationē vestrā.

Euriālus Paulinus Baccalari- us Custos.

Erudite baccalarie Saluete. Bacca. ohe Euriāle quid fles :
qd dolet tibi : Euri. paucis vos alloquar mīhi fauete queso
Bacca. audacter quid vis dicio. Euri. me nimis duriter esse
percussum vobis conqueror. Baccalari. percussum : a quo
te hortor dic mīhi. Euri. a petronio. Bac. quando. Euriālus
modo Baccala. quam ob causam : Euri. preterit me hercle.
Bacca. nihil molestie sibi feceras : Euri nihil prorsus. Bac.
haud equidem credo. Euriā. testis mīhi est paulinus qui an
ipsum aliqua molestia afficerim vidit optume. Baccala. vi-
distin pauline : Pau. perdocte baccalarie vidi. Baccala. sed
vbi is est. Euriā. abiuit. Bacca. Exploratum ne tibi est quo
gressum tulerit : Euri. domi eum esse existimo. Paul. domi
illum repertum iri arbitror. nam dum sibi vobiscum minarer
ad patrios lares sese inquit esse iturum. Bacca. heus adole-
scens tu ne custos es. Custos. Colende baccalarie sum. quid
me vultis. Bacca. petronij parentes nostin. Cus. noui. optu-
me. Bacca. nostin etiā vbi habitat : Cus. ad macelium qua-
stur ad odere plateam. Bacca. recte aīs. eo cursita. vise an pe-
tronius domi sit. q̄ si eum offendoris accerse. et euestigio ad
me vt veniat sibi nomine meo dicio. Cus. faciam vt iubetis.
Bac. vt rationem habere possis vbi me locorum conuenies
templum ingredior. tu hic mane et dū petronius aderit mīh-

continuo ut narres te hō:to: Euria. o: o atq; obsecro vos nō
lice abire. paulū more nō sit vobis molestū. spero quidē il-
lū per vos accersitū iā nunc esse affuturū. Bac. nū quod ipse
velis me facere oportebit. tui ne irris sum fatue. Pau. Cohibe
lignā euriāle et ne tibi succenseat caueto. sine ipsum abire. mos
sibi gerendus est. Euria. Sed vereor illum dum aduenerit et
baccalariū hic non offenditer rursus abscessurū. Pauli. hoc
cine times : Euria. istoc. Pauli. est mihi vtiq; tantū viriū ut
illum custode adductus detineaz. sed ecum video. abi cito. ac-
cerse baccalarium. Euria. eo p: opere. in da operam ne aufu-
giant. Pau. abi intro petroni baccalarius iā aderit. eamus nos
quocq; intro custos. Petro. quid n̄ ingrediar. Pauli. uon sic ti
bi saltē mora longa sentisces confessum. Petro. mēs mea mihi
hoc psagibat. metuo edepol mihi esse venturū aliquid maxi-
mi mali. Pau. quid cessas ire intro. Petro. audacter imperato
faciat quid voles. quid magis me vis facere preceptor : Pau.
proterue quidē loqueris. sed ecū baccalariū video. progredi-
eur exemplo foras. Petroni. esto veniat. nūsq; fugiā. Bacca.
Quē te mala crux agitat scelestē: qua fiducia ausus fuisti eu-
rialum verberare : nunquid memoria tenes & quid priusq; li-
bertatē vobis dedi vetuerim & ne quis alteri non facto solum
verumetā nec verbo aliquid molestie iniurie ficeret. memi-
nistin hortaminis mei & Petroni. Charissime dñe baccalarie
memini quidem. sed falsa memorat euriatus nullo quippe eū
digito attigi. Baccala. negas & Petroni. nego hercle vero es
per Iouem iuro me sibi nihil prius fecisse sed ipse me falso
semper cōpellat noīe. a sellūq; vocat. Pau. ah ne nega. multis
equidem perspectum est quid me egeris. Petroni. Non negē
cū nihil eibi mali vñq; fecerim & Euria. verbis audio confidis
te impune esse euasurum. digito fateor uno non me contigisti
verū pugno me vehemēter percussisti ut mihi dentes pene ex-
ciderint. Bac. hem. novas rursus me presente incipitis lites.
litigare nolo ego vos. nil verbis opus est. edisse euriāle quo
te percussit. Euri. ad malā hanc dexterā. Bacca. mage profer-
sto rubz leua q̄ intumuit quocq; paup̄er. vidit ne quispiā

Paulinus vidit. Petroni. per hanc baccalarie non adhibete fidem
Paulino maxiopere vos rogo atque oro. odit me plurimus. et quod
culpe ipse committit in me coniunctit. Bac. siccine est. Petro.
sic est. Bac. Vt plures aderant. Euria. complures. Bac. illos
mihi adduci volo ut quid factum sit eorum confessione intelligam
Euri. Vt se tu itidem inchoe interfueras. Bacca. nise. Vt si. adsum
Bac. perge dicere verum si falsa dixeris excruciatum virgis in
modum mirum. Vt que vidi die omnia. Bac. loquere mihi vidi
stum quod eum verberauit. Vt vidi. Bac. quapropter. Vt quid cau-
se fuerit non queo comminisci. sed hoc quod testificatus sum profi-
teor: vidi. et dum eum afflictasset plerique omnes confluenter acci-
alta voce petronij clamitatis ad scitis iuuenes ad scitis Euriae
lus eiulat. Bac. quid tu postea. Vt preterit me. nam hinc abiui.
Bac. audistum hec inique. satis isti testimonij et signorum habeo
asser virgas custos et eas quidem lentas. nam quearent prosiliunt
cito. Petro. charissime domine baccalarie ignoscite mihi per pien-
tissimum vos oro deum hei ignoscite. si quid imprudens deliqui
posthac non facias. Bacca. ignoscas: plenus malicie es. noui
ego te optime. omnium edepol es iniquissimus. trahatur. vos
corripite eum pedibus. et tenete duriter. Petro. Hoi hei hei o
dilectissime baccalarie parcius me corrigite vos maiorem immo-
dum rogo hoi hei parcius corrigite. Bacca. surge modo et abi
in malam rem. si olim percepero quod quempiam leseris non mo-
do femur sed et dorsum tuum virgis despoliabo. Euria. o nimis
factum bene.

Julianus Marcellus fratres Bac- calarii.

Quis me scolaris est hodie infelix magis: quidquid globu-
lorum pridie lucratus sum. id totum una ferme hora amisi
proch pudor est. sed tu per hanc frater fer mihi ope. Marcel.
quid optas ex me. Julia. sex mihi dumtaxat da globulos nam
illis confido me quos perdidi omnes denno esse lucraturum
Marcel. et me globuli eque ac te nunc deficiunt. Julia. sis
mihi auxilio si potes te iterum rogo. Marcel. Vt nihil presidij

A iiiij

abs me habere potes frater. Juli. me miserum et infortunatum
hodie hominē. concedaz ergo domū sitio enim nimū. Mar.
et mihi fauces arent pre siti. edere tamen maelim q̄ bibere.
Juli. Sequere igitur me germane. et quod edamus et bibam⁹
offendemus proculdubio. Marcel. I p̄e. sequar. sed mihi in
mentē venit q̄ baccalarius sero vetuit ne quis de cimiterio ab
scederet. mos sibi gerat oportet. ipsi nosti q̄ nemini parcit. in
cōmodi si quid tibi inde euenerit id non erit culpa mea. Juli.
p̄be quidē id narras adib⁹ eū. sed ubi eū cōueniā nescius sum
Mar. In scolis ipsuz reperies. en foris crepuit nil ambigo qui
exit foras. Juli. Ibo et visam sed certe ipesus est. tu hic presto-
late. Mar. prestolabor. sed mei etiā ut memieris te rogo. Juli.
consensu vestro domū cū fratre ut ambulem vos magnopere
queso. Bacca. mane fugitive mane nō sinā vos abire data ē
vobis libertas ludendi non ut ad patriū vos larē conferatis
verū hic inter ludendum latina verba loqueremini. Juli. La-
tina semp famur. Bac. qđ rei est q̄ domū ire p̄peratis. Juli.
sitim⁹ admodū. Bac. Non credo in vobis tā magnā esse siti
quin ad pulsum usq; vesperarū abstineatis. Juli. non queo
certe me tēperare. Bacca. quod tibi dixerim audistin⁹. mane
Juli. ehei fauete nobis charissime baccalarie. fauete vos etiaz
atq; etiā rogo. Bacca. Ite sed h̄js legibus ut dū sitim depo-
sueritis continuo reuertamini. Juli. reuertemur ocios. Mar.
obtinuisti veniā abeundi. Juli. Difficulter licet obtinui. tame
hoc pacto ut repetamus scolas q̄pūmū. Marcel. Curramus
hinc propere ut domi aliquantis per remoremur. Juli. fiat ve-
rū ipse esurio aude. Marcel. tanta in me famē est ut intesti-
na mihi dudū immurmurent. metuo nos nihil cibi esse innen-
tuos. Juli. Spero nec cibū neq; potū nobis defuturū ma-
ter saltē domi sit. Mar. quid si abiūset aliosum. Juli. Soior
anna clauem habet ad penū et cellā vinariam. Mar. nec ger-
manā domi esse censeo. nā bubulā carnē emptura ut ad cenā
torreatur ad macellū forsitan iuit. Juli. male me solaris fra-
ter. esto om̄es abierunt pane et caseo contentus ero. armariuz
cūtello aperiā. tenuis item potus non deerit. sed apertas no-

stras edes cōspicor. domi certe sunt. quid cessam⁹ currere ⁊ ec-
cā sororē in limine pūlā. ppera modo. **M**ar. video: mihi vi-
dere genitricē nostrā. **J**uli. optime est. arbitror: p voto nostro
responsura esse om̄ia. **M**ar. facit deus.

Magister **B**accalari⁹ **P**aulinus

Lentulus.

Ma. **B**accalarie. **B**acca. m̄ḡr quid abs me vultis vobis fie-
ri ⁊ **M**a. vbi nam **L**entul⁹ lanij filius euagat. in isto scolasti-
co ceteri ipsuz nusq̄ video. **B**ac. Nec ipse vbi locorum sit scio
hodiem hi visus non est. timeo q̄ nondū exorrectus dormi-
at. **M**a. hem ipsuz tantisper dormire arbitramini cū sol iādu-
dū illuxerit. adeon somnolentus est ⁊ **B**ac. immo quidē arbi-
tror. nā indies tarde venit ad declinationē. **M**a. Id non pos-
sum non vehementer improbare. genitor suus vir sane opti-
mus. quo etiā multos iam annos familiarissime semp v̄sus-
sum me rogauit vt cōmonefacerē vos vt tantū cū ei⁹ gnato
diligentie feceritis ne daretur neglectui. se quoq; vobis plus
preciū daturū esse sp̄spondit. **B**acca. Darem quidē eperam
libens. sed genitrix sua eum domi detinet nec ullo die ipsum
ante solis ortū surgere sinit. **M**a. Vetus hoc vicium est quod
non Viatislanie solū. verum etiam alibi terrarum cōmittitur
ut pote q̄ preclare indolis pueri se per numero matrum depe-
riunt blandicijs. adeo vt non modo nihil opere faciant in lit-
terarum inquisitione sed nec earum sunt cupidi. eo sit vt raro
docti sub patro lare educantur liberi. dum presertim molli
matronarum fuentur amplexu. ab animo meo nondū exci-
dit. Illud platonis in septima epistola ad amicos ⁊ propin-
quos Dionis sic scribentis. Memo omnīū qui sub celo sunt
si in huiusmodi corpore ab adolescentia nutriatur. q̄uis natu-
ra mirabili sit vñq̄ tamē prudens euadet. **B**accalari. probe
qnidem dicitis. sed hunc inueteratū errorem nulla vñq̄ ab-
olebit etas. **M**a. Error iste mulieruz venit ingenio. quez tunc
posthabituri sunt quando polus in terram decidet. quapro-
pter missa faciam⁹ hec. Agite experiamur an e strato surrexit

heus Pauline. Pan. Venerabilis magister quid me vultis fa-
cere. Ma. Lentuli parentes ubi habitant nostin : Pau. Non
noui. Ma. Scit carnarium : Pauli. optime. Ma. abi cito per
has nobis vicinas lanienas et domum que pistori est proxima
ingredere cunq; tibi eo peruentum fuerit. parentibus suis no-
mine meo prosperum diem dicito. Dein roga ubi eorum sit
gnatus : quid agat : quam etiam ob causam hodie scolas
non petiverit. Pauli. faciam ut iubetis. Ma. quis vos vero bac-
calarie si vobis illum adduxerit me certiorem facite. tem-
plum subeo. Pauli. heus heus. Ancil. Ecquis illic est. Pauli.
aperiee mihi absq; mora. Ancil. quis nostras fores tumultu-
anti sonitu pulsat sanus ne es : vis ne cardines cum fouibus
infringere. Pau. heus heus aperite. Ancil. operite paulum do-
nec deposero pessulum. que te insanie agitant fatue q; tam
importunus pulsas. Pauli. Saluete nolite succensere. me mei
magistri iussa exequi oportet cito. Est ne hospes domi vel ho-
spita. Ancil. quid tibi vnq; fuit aut nunc est cu illis negotiis.
Pauli. perlubet eos paucis alloqui. magistri mei precepto. An-
cil. hospes bouē mactaturus iuit ad macellū. hospita in tēplo
diue Elizabet offendes reor. nam eo se iturā esse dixit. Pauli.
Et quorsuz iuit Lentulus. Ancil. echo de lentulo rogas : dor-
mit. Pauli. Solet ne dormire tandem. Ancil. Is sibi mos est
quotidie ad summū usq; cubare meridiē. Pauli. Eius mihi
cubiculū indicate vos rogo. Ancil. ascende gradum hunc. a
leua videbis armariū quod penes est hostulum. solue pessu-
lum et intro. Pauli. echo Lentule dormis. non audis lentule.
surge lentule surge. stertit cere adhac stertit. Lentu. Quis me
vocat : quis me nominat : Pauli. rectoris iusu ad te venio
scolas ut mecum peras. Lentu. serio id ne dicis. Pauli. Serio
inq;. Lentu. O mi pauline succenseret ne magister plurimum
Pauli. Non satis exploratum habeo an tibi succenseat vehe-
menter. sed hoc tibi persuade q; non eque nimis fert istā tuā
somnolentiā. Lentu. Credo tibi istoc Nonquid etiā mihi mi-
natus est. Pauli. Non hercle. Lentu. paneo intus. domiens
qm̄ somniorū id mali. quid mihi faciendū suades : Pauli. vna

meū ut continuo ambules. quod si non feceris migri mag-
na afficies ira in tuū maximū malū. Lentu. I pre t me euesti
gio esse venturū dico. Pauli. sine te nusq̄ eo. indue camisiam
et tunicā. Lentu. accipe palliolū meū t descendē. Pauli. tu me
sequere. Lentu. aquā interea funde in pelvīm ut laver. Pauli.
Faciā saltē ne demo:eris me diu. Lentu. Jam sequor te. est ne
tibi pecten Pau. est. Lentu. linque hic vt pluuias depectē. Pau
cape tibi eū hei tardus es nimis. Lentu. Eamus. Pauli. Num
illotus ibis. Lentu. In cubiculo pauculū aque repperi hac me
lavi. palliolum da in collū id vt coniūciam pergamus hinc.
Dico tibi pauline q̄ mihi in modū mirū timeo. Pauli. ne for-
midā. Lentu. totus intremisco. Pauli. quid adeo extimescis
dic te non lubenter obdormisse. t posthac mane ad scolas
semper esse venturum. nil dubito quin tibi pro hac vice ig-
noscet. Lentu. Probe consulis pauline vtinam mihi crederet
Pauli. Credet proculdubio. Baccala. Eccū video. tu pauline
abi t magistro lentuli presentiā narrato. tu vero tantisper dñi
rector aduenierit hic sede. Magis. echo lentule que res te tam
mane ad scolas ire compulerit. non possum non vehementer
admirari. aurora nondū in celo rubescit et eu iā tanta aviditas
te doctrinam hauris. O mirū huīus pueri in bonas artes ar-
borem O laudabile tam studiosi scolaris consuetudinē. hoc
cine tuū studiū est. non priusq̄ sol mediū iam axem attige-
rit e strato surgere. rebar te omnī ignauissime iam dudū vns
cum alijs declinationi interfuisse. Verum cum de te rogarem
solus in tanto conuentu aberas. O iners omnium pigerrime
Baccalari. etiā ait te ratā in actu matutino esse auē. quid ex-
istimas stolidissime te aliud ex tā longo somno preter mentis
hebetudinē esse deportaturū. a nimio enim somno corpus ma-
crescit sensus hebetant̄ stomachus fluore tentatur et caput t
cerebri grauā. tēperatus vero mēbra corporis diurno ministe-
rio grauata a lassitudine subleuat. stomachi calore auget. aīm
purgat. Quare nihil mirum q̄ tam pigui t obdurato sis puer
ingenio. quid fles t memineris velim te non ad soporem esse
progenitū. proch pudor florentioris etatis tēpus om̄ne pigrac

dormitione deducis. ipseque somno patis penitebit te istiusmodi ignavie. Utā quanti sic sapere non accipis modo. Verū peste aquā grandior eris natu admonitionis mee crebro etiā gemitu et longa penitudine recordabere. cū presertim videbis hosce quia te diligentiores extiterunt in clarissimos euasisse viros et abs indocta plebe tanquam patrie lumina colli et obseruari te quoque rerū ignarū in indocti vulgi contione constitutū floccipendi. Prieterea quo plus glorie et laudis illos et habere. parentibus quoque suis attulisse. perspereris. eo plus etiā tristicie et penitudinis cocopies. te nec amicis. nec cognatis solamini et ornamenti fuisse. me saltē miseret patris tui et matris honestissime feie cū quib⁹ mihi summa necessitudo intercedit. dies noctesque tuo student cōmodo. nihilque gratius eis fore scio quā tuā in liberalibus artibus eductionem. quatinus abs te unico eoruī gnato. non nihil haberent honoris magnā senectutis sue nutrice. Sed quid multis moror. pectus quod magna nimis obstinatione obduruit nullis priorsus mollescit amicis hortaminibus. Lenu. venerabilis dñe magister. fateor quidē me superioribus illis diebus paululum ardoris erga egregias artes habuisse. sed iam me diligentiorem fore promitto. iussa vestra capessam et quādiligentissime exequi curabo. Baccala- riorum quoque preceptis parebo vnum hoc mihi ignoscite. ve- nerabilitatem vestram per ultra mundanum orō devam. Et magister. Jam pridem te plus opere esse habiturum spondisti sed me verbis semper fefellisti hactenus. fiduciam tuam for- tasse om̄ez. ut plerique omnes faciunt dūtū liberi. in paren- tū dūtū collocasti. Satque tibi pro huius vite statu esse re- ris dū tu vnicus tante opulentie heres ab ineruditō vulgo. quod opulentū quēque honorat. venerabere. falleris edepol fal- leris stultissime puer. Nemo emī ob dūtū copiā merito ho- norādus venit. qđ si ignobilis plebs more suo te nō scia. sed ere- locupletē colit et obscurat opes tuas amirari videbit qđ turpis- simū esse scribit ille Atheniensis Academie princeps Plato in epistola ad Dionisium Siracusanū. Si vero doctus et sapi- ens quod minime arbitror. tibi rerū ignaro aliquid honoris.

opū gracia exhibuerit. utriq; erit infamia. tibi quidē qm̄ nihil
dignū reuerētia in te habes. Illi vero q; diuinias colere censebi-
tur. qd̄ q; pcul sit a sapientū officio p̄terit nemiem. Sola autē
scientia et virtus cognitū hñt honore & verum decus nihil p-
fecto ad cumulū veri honoris ex diuitijs accedit. accipis hec
Lentu. Accipio doctissime p̄cepto. pro summa v̄fa in parētes
meos beniuolētia vos rogo parcite mihi. que deinceps vos vel
le intellexero om̄ia studiose diligēterq; faciat. Cras in primo di-
luculo huc me recipiat. Magis. Cras dicis Dic mihi cras istud.
Lentile qn̄ venit Cras hoc perspicaci etiā minerua adolescen-
tes se penūero indoctos fecit senes. qui si didicissent hodie. ve-
nerabile & incundā duceret senectā. Crastinū tibi p̄mittere no-
lito. cū nihil certi habeas an ad vesperū usq; sis victurus. Si
qd̄ hodie didiceris. cras te oblectabit sane plurimū illi⁹ memi-
nisse. Lentu. Colēdissime p̄ceptor monitis v̄ris obsequar lubēs
hoc saltē ignoscite. Ma. tñet si id nō sis merit⁹ ignoscā tñ. his
sed legibus vt in diluculo vt pollicearis scolas petas. nullūq;
pros⁹ t⁹. ocio & ignavia deducas. Lētu. faciat venerabilitati
quoq; vestre gr̄as habeo immortales. Ma. Abi ergo uīc im-
pune. sed ne mihi posthac arguedus venias te hortor caueto.

Cirillus Pamphilus.

Quo pperas Pamphile: Pam. ad forū perga. Ciril. quid in
foro actur⁹ es: Pam. Socer me⁹ hesterno vesperi duos mihi
bono dedit obulos. unū pro pane albo. alterum pro butiro ut
barem. Ciril. tecum vt ambulē sine. Pam. s̄inō sed nullus tibi
obul⁹ est: Ci. sunt mihi tres hos. si tibi lubebit. tuis adiūgam
et nobis aliquid cibi pariter ememus. Pam. bene est vt voles
placet mihi optime. Ciril. qd̄ vero emendū esse censes: nuces
auellanas: an gallicas: vel botros potius & heri duos come-
di. mirum dictu est q; dulces gustu fuerant. Pam. vnde illos
acepisti & Ci. emi. Pam. quāti. Ci. q̄ttuor obulis. Pam. vercor-
eos nondū esse maturos. Ci. maturi sunt & suaves intatū vt
suauiores esse nequeat. mel mihi lingere videbar. Pam. fallis
me. Ci. nō fallo. nō soleo hercle garrire uugas. Pam. vñ addu-
ci sunt tam cito non satis mirari queo. Ci. nihil tibi certi me-

morare valeo sed arbitror de nono foro ubi plurimi sunt horum
vitibus cōfici. vēdīdit illos una anus sedens in curru corbi-
bus pleno Pam. nil hesito quin omnes iā vendiderit māuelū al-
bū panē cū butiro pīgū. nā adhuc mihi cordi est. q̄ mḡr oēs
inquit arborū fructus hoc anno insanos esse. Ci. fac ut lubet
sed nūsc̄ reperies similā calidā. Pam. Tentem⁹ inter pastores
si quis modo pīnsit. ⁊ in fornacē posuerat. illas dū adhuc fu-
mant ememus. Ci. sed butiro etiā nobis op̄ erit. Pam. butiri
nō memineris veli. sat buturi nobis erit. dū albus nos panis
nō defecerit. Ci. die Saturni ientacula pīnsere sp̄ consueverāt
pistores. naribus certe sentisco pisti panis vapoře. Pam. ⁊ ipse
odoro optume. nō lōge fumū esse reor. Ci. hic p̄pe est. ibo int̄ro
sequere me propere. pīnsit profecto viden ē Pam. video. Ci. abi-
eito. et butirū pro trib⁹ obulīs emitto. ip̄e hic manebo dū reuer-
earis. Pam. mūlū butiri affero cirille. Ci. quāti emisti. Pam.
vnā anū sefelli. Ci quo modo p̄ā huic q̄a caligariū oculi tres
pro quattuor dedi et continuo aufugi. tāq; celeriter inde cucur-
ti q̄ suspīria vix duco. in cursu pene concidi. sine respirē pa-
culū queso. Ci. requiesce q̄ diu lubet. probe fecisti mi pamphi-
le si quid superit id ad crastinū seruabim⁹. Pam. crastini ne re-
sorderis. esurio supra modū. vacuus mihi venter vehementer
crepitat. Non ero contentus pane. viden ē placētā in levo for-
nacis latere. Ci. video. Pam. hanc quāti pisto: estimat rogac
Ci. dudū roganī aiebat se pio ternario non daturū esse. Pam.
carā pio ternario rēris. Ci. caraz certe quia eo caretus. Pam.
Est mihi adhuc ternarius unus in crumēa. cape hunc ⁊ pla-
centā eme. percupidus emī suz comedēdi illius. Ci. faciā lubes
Pam. volo hāc butiro large ut iniungas. Ci. tecū vis edā. Pā.
volo s̄ hic in pistrino faciam⁹ libamē. reliqas ad scolas fere-
mus optimi savoris est placēta. Ci. ip̄e iā satur suz. Pā. qđ sa-
tur: ego vix famē provocati. hasce simulas eque edā ac placēta
Ci. tā amīdus cibi es. vora in maximū tuū malū. Pam. maledi-
cis mihi: nunqđ ip̄e ternariū dedit. Ci. nō maledico sed succen-
deo q̄ siti siccus sum. Pam. prestolare paulū donec has deglet
eato mīchibis. potis non dectit nobis. Ci. quoisuz itari su-

mus. Nam ad scolas. Ci. nichil ibidē qd bibat offendim' pā.
ipse etiā bibere muelim q̄ edere. Ci. venito vna mecum ad pa-
tris mei ebē. tenuē heri coqua emi potū hunc potato. pā. Se-
ro nimis ad scolas timeo reuertemur. Ciril. mature satis. per-
ge istac perge in me nulla mora est.

Paulinus Pamphilus Lentulus.

Custos Baccalarius.

Vbi nūc ille scolaris est. q̄ cibū mihi atulit: Pam. Quid ti-
bi illo opus est Ista carnis porcine porciunculā sibi dabo. ne
frustra sese mihi seruiuisse cōquerat. Pau. micū arbitror iuit
vel cacatiā. nā mihi de ponte eunti obuiā venit. Pam qui cum
Pau. nō noui hercle alterū iuuenē. is rubeo palliolo tectus de-
tra sportulā plenā. leua vō amphora vratislauensis cereuisie se-
rebat. Pam. ad hortos certe & pomaria iuit. vtinā comes suus
esset. Pauli. quid voluptatis tibi iā in horto foret non sane
perspicio. cū nullib⁹ terrarū fructus iā maturescant. Pam. ro-
gas: num audisti noctu ventorū rēpestatē. per quos decussa
sub arboribus multa iacere poma nostra dixit ancilla. vtinā
secum in canistra legerē. Pauli. Hinc nullo iam pacto effuge-
re poteris. Pam. Scin quid mihi modo in mētē venit: Pau.
dū dixeris sciam. Pam. nūc q̄māxie opus est dolis singā me-
sturū ad opus nature. vel ad patrē abiturū. si tibi aio insederit
mecū ire. a baccalario & tibi & mihi favore accipiā. Pam. pbe
suades mi pauline. sed ecum custodem. Custos. pauline ma-
gister iubet ad eū ut venias q̄primū. Pau. siccine aīs custos.
Cus. censes me commentū esse hoc: Pauli. succenset ne. Cus.
non exploratū habeo. sed per gradū dū descenderet accerse ad
me inquit paulini. Pau. Ansculta mihi. Pam. quid me vis.
Pau. cape interea carnē hanc & scolari si aduenerit dato. acci-
uit me magister ad eū ppere ut eā oportet. Pam. capiā equidē
sed hac lege dū cito reuersus nō fuerit ipē ut edere queā. Pau.
assentio: sed ut libru mihi seruato. Pam. vbi nā locoz is est:
Pau. num hic vides: Pam. nūsq̄ hercle conspicor. Pauli. me
miserū. amisi libru surge. sine me perspicere an sub te iaceas si

forte de scanno decidisset. Pam. surgā lubens saltem ne fur-
ti me arguas aliquid ne librorum hic vides. Pauli. Quis me
homo est infelix magis. Pam : Hono sis animo inueni-
es illum sed domi fortasse reliquisti. Pau. arbitraris me tam
labili esse memoria. ut quid paulo ante fecerim ab animo meo
iam effluerit. mecum pfecto ipm tuli. memini sane. Pam. alio
forsitan posuisti. Pau. huc recordor inter comedendum posui.
Pam. ecquis te penes sederit meministin : Pau. petr^o lanifi-
cis. Pam. Is forsitan ioco tibi illū sustulit ubi conuenires eum
vultu statī id pre se feret. abi cōpella eum. paucis accipies an
librum tuum sustulerit. Pau. sane suades. tentabo. Heus petre
num librum meum habes : Pe. me rogas. sum ne ego codicis
tui custos : Pau. per immortale te oī dēū reddē mihi eundē. Pe.
qd me rogatas fatue. nihil ego cui egeo libri sat librorum mihi
est. Pau. ne demoieris me te etiā atq; etiā rogo. nam cito hinc
abeam oportet. Pe. eas in malū cruciatū pessime. Pau. adhuc
me vituperas. Pe. abscede te hortor. Pau. proculdubio sentis
quidpiā de amissō libro. Pe. abi hinc abi te itez moneo. nisi ab
scresseris vapulabis pfecto. Pau. proterue quidē r̄ndes. sed hoc
utiq; dicere ausim q̄ q̄ hodie me penes sederit preter te scio ne
minē. Pe. furti me accusas audio. abires veli. Pau. Nisi mihi
librū reddideris nūsq; ibo. Pe. desine molest^r esse qd si nō fece-
ris mendax tuū os cū libro meo tibi diminuā vt cū dentibus
liguā expuas. nam ubi tuus sit liber neq; scio neq; noui. neq;
hunc hodie meis vidi oculis. Pau. nihil certior eo accipere pos-
sus. Pamphile O me infortūatū. excruciat me misere p̄ hoc
dū accepit. Pam. baccalario hoc p̄querere. Pau. eruditte bac-
calarie queso vt memineritis si forte quis librū meū quē nunc
amisi offenditerit. Bacca. huc animū aduertite om̄es et facite
indiciū. si quis viderit paulini librū. si q̄s eū abstulerit q̄sue su-
stulerit. Lentu. Ipse vidi hodie pauperē quendā ferre librū s̄
an suis fuerit plane nō perspicio. Bacca. nomē illius & unde
sit nostin : Lentu. non equidē nosco. Bacca. ipsum dum con-
spicaueris nostin : Lentu. arbitror. lacera nimis tunica. et ea
quidem rubea pullo quoq; mantello erat vestitus. Bacca. an

in horū sit nūero vide. Len. nō video ipm. foras egressus est li
brū forte vēditur ad forū se pripuit. Bac. ppera ergo tu lēnle
cape tibi hos duos comites si illū videris. cuius istis indicato so
cījs clāculū. vos aut illū dēphensuz si nō sua spōte sequit duci
te. Ite et q̄rite ipm in foro. p. tōstrinas p. lanienas et p. circū.
sed a lōge sequimī lentulū. nedū ille triū l̄faz hō vos simul ac
celerare pspiceret aliqd fraudis vos tēdere sibi psuaderet Lus.
iā magistri oblitus es Pauline. Pau. nūc eqdē eo. Pam. opor
tune aduenisti petronelle iādudū te expecto. Petro. ad qd me
vis. Pam. Carnē hāc assaz mihi credidit Paulin' ut tibi redēsi
ti dē. Petro. pbe egit. esurio marie. stomach' mihi dudū crepn
it sed ipē vbi nā est : pā. ad magistrū uit. aderit statī. Petro.
utinā rediret cito. Pam. eccū. Pau. serus ad nos redis petroni
nihil noui tecum fers. : non loqueris mihi : petroni. come
distin pauline: Pauli. ad saciatatem vseqz. Petro. Sine et me
mēā paupillū eximere famē istac carnis. bubule porciuncula
nā cursitādo factissuz famelic'. vbi me parūper refecero tibi
cōtinuo vbi locoru fuerim et qd egerim memorabo. Pau. ede
cito. Petro. cēses me caninā habere rabie. ut hāc simul totā di
glutiā. Pau. ne velis irasci ede q̄diū lubet sat tēporis tibi cōce
dā. interea pāphilū cōueniā. Pau. Nec redierūt qui illi querē
di nequā homis causa missi sunt ad forū: pā. eos iā redire au
tumas cū vir eo puerint. Pau. Quartale vni' hore fere iā p
terijse reor. Pam. quid cū priusq̄ in alionū etiū hoīm queritur
media labitur hora. Pauli. Satur iam es petroni. Petro. Sa
tur ne sim rogas ter tā parvulo carnis frusto. malto iā audi
o: cibi sum q̄ anteā. Pauli. missa face hec. saturabete breui dū
vbi fueris mihi dixeris. petroni. utinā eveniret ut polliceris.
Pau. nil priorsus diffide. cape manū mēā hāc dextrā. bona si
de pmitto id tibi futurū. Pe. in parētis tui pomario fui. Pau.
qui cū cedo amabo. Petro. cū adolescētulo quē creberime do
mū genitoris intrare et regredi conspicor. nomēnō memī. Pau.
certe ipsus est quo de cogitabā. Sed vbi illū reliqsti. Petro. in
horto. Pauli. intellēxisti cū ibi diu pmausorū : Petro. ad so
lis vseqz occasum. Nam ancillā aiebat se iam nūc corbes esse

B

portaturā p̄d colligēdis pomis & alijs arbōrū fr̄tibus. Pau:
tantū ne damni hui⁹ noctis vētosa fecit tēpestas. Petro. incre
dibile est dīctu. Pau. perge rursus illuc mecum amātissime petro
ni duos tibi dabo obulos. Pe. nō ausim. Pau. Quid n̄: Pe.
Tineo mihi ne a baccalario corrīgar. Pau. pone timorē & mo
rē mihi geras in hac dūtarat re. si post hac etiā quidpiā abs
me optaueris me tibi presto semper futurū esse profiteor. Pe.
tibi optemperarem q̄lubenter. sed Baccalarius mihi cor
di est. Pauli. excludē metum. Nam quo pacto baccalariū lu
discabimus tibi dicā. Petro. quid vis ut sibi loquar. Pauli.
de genitoris mei sede te nunc pedem ferre meq; exiūsse ad se
sibi dicit. Petro. Sentiet dolū formido. Pau. Experiēre q̄
non dubitat̄ aliquam hic delitescere fraudem. sumito saltē
audaciam. Pet. o. metuo mihi hercle. Nam me alias fallacia
rū plenum dicit & boli. Pau. Quid adeo expauescis more femi
ne Ipse fauorē accipiam tu saltem fateare id voluisse patrem
petroni. quid ego metuam rogitas: sed fac age fatebor. Pau
per docte baccalarie date mihi veniam queso ad patrem ut
eam. Bacc. quid rei cum patre modo habes: mane hic. Pau
Sinite me abire vos obsecro. Baccala. patri tuo non opus
est seruitute tua. sat habet familie scio. Pauli. An seruitutis
mee indigeat nescio. sed me hercle per petronium accersiuit
ad sese ut venirem euestigio. Baccalari. Garris inepte. Pau.
Non edepol mentior petronium rogate is reddet vos certio
rem. Baccala. Quando & ubi paulini parentem vidisti &
petroni. Modo in templi porticu mihi obuius venit. Bacc
Compellavit ne te: petroni. Compellavit. Baccala. hūccine
siebat cupere sese. petroni. hunc gnatū suū. Baccala. ficta
profers fortasse. Nam quid homis sis iāpudem compertum
est mihi. Pe. sic est ut dixi. Bac. petroni petroni tibi bona fide
pmitto si mēdacia mihi ptuleris te virgis adeo cedā ut dum
vixeris mei memineris. sapis hec. Pe. Sapio optume. Baccala
ad patrē ut eas pauline tibi faueo. sed ne me una cum petro
nio defraudaueris caueto. sed codicis tui iā prius es obli
tus. quē si lentulus attulerit cui vis ut detur. Pau. Ex quo cui

potius illi cōmendē. p̄teer vos sc̄o n̄emīn̄. mihi dñe nec redi-
ero seruato te obsecro. aut inbeat̄is ut quispiā scolariū mihi
interea loci detineat. Pau. qd̄ volui vt volo impetravi. Pe. ne-
mini dixeris te hortor. sequere me. et simul circūspice ne quis
scolariū qui nos in hortū ire speculetur adsit. Bacc. Ecquis
eminus cursitat custos. Cus. Lentul⁹ mettercius venit. Bac.
certe ipsus est. sed heus quartus vbi nam est quem aiunt li-
brum sustulisse. quid noui tecum affers lentule. Lentu. nusq̄
offendimus iūnenē illū. Bac. malefatis. Lentu. ter sursuz ars
deorsum in foro cursavimus exploraturi eum. sed neq; mihi
neq; hisce meis sodalibus visus est vscq;. nil tamen ambigo
qui in populari illa multitudine delituerit. Bac. densum ne
vulg⁹ in clamoso foro it. Lentu. tā densuz q̄ creditu sit diffi-
cile quanta illic sit plebee concionis frēquētia. Bac. Caveat il-
le nequā vos oēs hortor nemī dixeritis me p̄ illo rogasse. ⁊ cū
mō iūniri nō potuit. age lētule cū ad scolas ille gressuz fecerit
continuo mihi vt narres volo. Sin aut̄ quispiā vestrū illū de
mea inquisitiōe certiore fecerit ⁊ id mihi dictū fuerit is sciāt se
impune nō esse euasurū. Lentu. faciā vt iubetis.

Cantor! Custos Magister Mop-

sus Eurialus Amintas.

Non possum non vehementer admirari q̄ tam duro estis in
genio super addiscēdis carmibus. sed inaduertētā potius in-
cusem oportet q̄ ruditatē. cum p̄fertim his multo difficiliora
se penumero q̄ studiosissime didiceritis. Et hoc qd̄ modo fere
seragesies nobiscū cecini carmen de simplici est contextu. nec
quidpiam habet amfractum. ex puris em̄ constat concordan-
cij. pleriq; vestrū sunt capaces. ⁊ si qui obtusiori sunt intel-
ligentia grossitiem tamē multa op̄a mollescit. vt ferri obtusi-
tas saro acuit. Sed ne labor me⁹ sit inanis neue qd̄ imprūmis
ptimēscendū est. in templo cantaturi scādalo ⁊ dedecorū hi-
stis veluti creberrimē cōsuestis facere. constitui examinando
vra⁹ pbare diligentia. Sz vt iussis magistri obtēperē abi cito
custos. magistrū huic examini vt intersit meo nomine rogita

B. q̄

Cus. en foies iam aperit. ingreditur. Cant. abunde est. M. agit
Spospondi me pridie auditurū quantū opa detis carminib.
antiphonis rīsonijs in tēplo nostro p̄ dei culto decantandis
Eū presertim iā tociēs hoc vnū cecinistis carmē ut mihi repe-
titione sua molestius sit nihil. Quare agite cantor. quantum
quisq; sapiat experiamur. cantet. Mopsus tenore Eurialus
discantū modulet. Amintas bassuz tonet. vos alijs tacete. sed
arrectis auribus animaduertite. Can. Incipe mōpse Euriale
vnū seruato suspiriū. tu vero Aminta longā teneto pausam
audistis q̄ canorā hz vocē Mopsus. in pastoriū fuit fortasse
scolis. a bobus hercle dū inter alia boant armēta. hūc didicit
cantū. Cū per immortalē deū mugitū poti⁹ q̄ hūani guttu-
ris sonū audiē mihi video. Nescio quid amintas intra fau-
cē immurmuret ego te penit⁹ nihil p̄cipio. succinis ⁊ nimis al-
cioe voce cātes oportet Incipe rursus. ⁊ pause nō obliuiscere
Aminta Quid adeo raucis crudū reor comedisti allec ⁊ salsum
nimis. Amin. Nō sed ea vox mihi sp̄ est. fuitq; m̄ltos annos
nec spero me vnq; sereniore voce esse cātaturū. Cā. mutastin ⁊
Amin. iampridem. Can. quot annos natus es. Amin. viginti
Can. Eho multū habes etatis. existimabā te vix tredecimum
agere annū. irritus iā est oīs conat⁹ seruande vocis. posteaq;
raucedo intra fauces tenaciter adherens obduruit. sero nimis
exspectasti. ingens em̄ clamor mutationis tpe vocem serenat
Amin. Uil proſus clamor ille iuvit me. Can. Cuz itaq; rauca
tibi sit vox facius tibi erit posthac os cohībere q̄ aliqd incon-
tinē depromere. Canta tu bassum Daue ⁊ memineris pause
te hortor. Da. meminero. Can. abscede mōpse cum tuo boatu
accede tu Coudon videris em̄ mihi canorā habere vocē. et cuž
Eurialo incipe. Cant. ho ha he Caprigena certe Coudon est
aut cū capris alitus. hūc ab eis didicit sonū. tace tace obsecro
te. q̄ si in capriū grege te cantantē offendere nescio quo pa-
cto ab eis discernerem. ades huc Dame et tenorem cantato
Dame. Coudū plene scio. Cant. ohe nescis omniū durissime
cū tamē per hosce dies semp modulat⁹ sim. tres tecū vna af-
ferto virgas custos. Cus. adsunt. Can. atide nimis sunt vno

frangunt ictu. Cape tibi obulū et emitto mihi succi plenaſ q̄
tenaces ſunt. efficiā ut poſthac plus ope faciat. Dame. ¶ Tunc
primū hoc audio carmē. Can. quid loqueris mēdax. ¶ Tū a die
lune in hūc veneris vſq; diē quotidie cecini. Dame. ¶ Nō inſi-
cior. ſed ipſe nō intererā. Cant. eo peius eſt. Dame. Scitu et fa-
uore mḡri in patria fui tellure. Cant. que reſ tam ardua natale
ſolū ut viſeres impulit te. Dame. Socer me⁹ binas ad me de-
bit līas. cū quibus mihi pſcripsit matrē febre quartana impli-
citat et ſup̄ma confecta macie ex hac vita eſſe migraturā. Et ſi
quid ſuarū rerū integrū mihi ſeruari velim q̄primum ut venire
monuit. Cant. ¶ Nuge ſunt. Dame. non hercle. Cant. fallis for-
tasse me. plen⁹ nequiciatū es. aſcēde petroni ad magistri habi-
taclū. meq; certiore ut faciat roga an dāmete ad patriū larē
abicio cū ſuo cōſensu facta ſit. Fac age melibee. interea loci qđ
ipſe ſapis intelligā. ¶ Melibe. Ignarus ſuz carminis hui⁹. Can.
male ſatis. canta paululū. ¶ Meli. ¶ Non ſcio hercle. Cant. Quā
ob rē. nihil proſuſ ope das concētibus Custodes adſtitis arri-
pite hūc et tātisper eū pedib⁹ tenete hū bene eū correxero. ¶ Meli
Ignoſcite mihi p̄ hac dūtārat vice poſthac ero diligentior.
Cant. ¶ Non ignoſcā paruipēdis hortamina mea. ¶ Meli. Par-
cius me corrigite p̄ clementiſſimū vos rogo deū. Cant. quo mi-
nus ſcis eo pl⁹ corrigēdus venis. ſinete eū iā custodes. Petro.
Magistrū nuſq; offendī. poſtes clauſi ſunt. ter pulſauit et qui-
dē cū tumultu. nemo tñ mihi apernit. catulū ſolū audini latrā-
tē. Can. in ecclesia ip̄m fortaſſe offendes orantē. ſed mane hic
iſpe eū appellabo. et cū ad chorū vobis iā eundū ſit. examē ali-
orū ad crastinū progare volo.

Paulinus Entellus.

Quo agis te cū cantaro entelle? Ent. quid rogas? Pau. edif-
ſere mihi quoſuz ibis te plurimū oro? Ent. nū ipſe rogo quo-
tu gressū dirigis? nil tibi cure ſit mea abicio. tu tuā rē cina ſine
me meā curare. Pau. Proderit mihi fortaſſe id ſcire. Ent. ad tu-
betū eo. Pau. quid iſtic tibi negocij eſt mi entelle. Ent. Geni-
trix mea heri uestes lauit. has mō ad ſole in horto ſiccat cū ſo-

B ij

fore paphinella et ancilla tuisa his. qui per cububio ob estum si-
ciunt. potum ut afferat iussit pater. Pau. est ne vobis horum. Ent.
est. Pau. Vbi nam cedo charissime Entelle. Ent. Scin qua in
querna itur silua. Pau. Scio optime. Ent. a leua in pmo ne-
moris ingressu est spinis aspera sepes. quae iuxta antiquat stat sa-
lix. Pau. Illa ne que hostiolo iminet. Ent. istec. Pau. Multas in eo habetis cōsitas arbores. Ent. Innatas nā spacio
sus est valde et viridi gramie amenissim. et propter arborum de-
sitate totus fere opacus. hic burros viret. hic floret iuniperus.
vernat hic pirus. pullulat alibi pomis. vitis hic lachrimat et
gēmas trudit. longum est dictu. dies me prius deficeret si tibi quo
hic herbarū et fruticū virent spes. enarrare. Pau. delectat me
plurimum istec descriptio. Ent. ausculta. adhuc vnu dicā qd ti-
bi plus voluptatis. cōferet. in viridarij medio fonticulus qui
dā liquidissimis ex arena scatet vndis. dumō tegit et viuo sa-
po circū dat. per totū horum hinc ritu decurrit. Pau. incūda
mēoras incredibili me afficiis voluptate sine me tecū ire te per
Touē oro. Ent. nō ausim. Pau. quid ni. Ent. Mater vetuit ne
quenq; alienū introduxerim. Pau. nihil mali ex me tibi futurū
time. Ent. loqris ut sapis. matrē meā ipse noni optime. Pau.
Faveto mihi una tecū ut ambule. Ent. tace succensebit mater
Pau. nō hercle. grata magis erit ex meo aduētu. Ent. egreret
scio dū te introduxero. Pau. si eā iratā fore accepero abscedaz
illico. Ent. faciat qd petis si mihi quidpiā dederis. Pau. qd me
tibi vis dare. Ent. obulos duos. Pau. non sunt mihi mō. cras
tibi bona fide pmitto me daturū. aut si nulla fides mihi tecū
est. accipe lsbellū hūc in pign. Ent. quāti eū estimas. Pau. du-
ous grossorū. Ent. vit valet asse. Pauli. dudū mihi paphilus
plus pecunie p eo dedisset. daret et mō. sed mihi nō fuit vñq
venalis. Ent. qd adeo mihi te sup illo laetitas miror. an reris
me illius nescire valore. Pau. arbitror edepol sed intus quid cō
tineat nō dū nouisti. Ent. latina. Pau. qd latina. erras. Ent.
nihil scio magni in tā paruo pscriptū esse pōt. Pau. recte me-
moras ppterā q ignoras parui existimas. Ent. aperi ergo ut
qd obseruet videā Pau. aperiā cōfessim. sed ante quid in se cō

timeat dicā. ne opineris me cōmentū esse dolū. habet libellus is
mīhi charism⁹. primū ⁊ quartū tractat⁹ petri hyspani. textū
aliter pulchre scriptos. calamo quidē subtili valde. ⁊ attramē
to nigerrimo. sequit deinde moralis ille Catho. addit⁹ est in si
ne tractat⁹ ille quē magister de noībus ⁊ verbis hyeme que p̄
cessit ex p̄fīstiano collegerit. sed vt me vera dixisse cōprobēs ti
bi eū conspiciendū do. Ent. p̄be locutus es. nō credidissim tā
multa hic cōthneri. Pau. vis mō vt tecū ambulē. Ent. Sed eū
p̄ pignore seruabo Pau. seruato tibi. ea vero lege vt dū tibi du
os obulos dedero eundē vt mīhi reddas Ent. Equū est. Pau.
cam⁹. Ent. ibo pre. tu me sequere p̄cul. ne mater intelligat me
induxisse te. verū pot⁹ crederet te p̄stereūtē casū intrasse. ⁊ in
terrogat⁹ a genitrice mea vnde veneris. dic te vestes lotrici at
culisse in rubetū vidisse quoq; vt in hortū iuerim. Pauli. recte
snades. Ent ecquis in hūc nostrū venit hortū mat̄: nū pau
lin⁹ est. certe ip̄e est. Pau. Saluete. Ent. Eho pauline ⁊ tu sis
felix. vnde inopinus pergis: Pau. ex rubeto. Ent. qd illic egisti
Pau. linteamina. togas. capitergia. camisias. mantilia lotrici
noſtre lauāda portauī. inde cū redire te emin⁹ intrare conspi
catus euestigio secut⁹ fūz. saltē nō displiceret matri tue. sed au
dit fortasse que loquimur. Ent. ne cura fili mi nil me hic tuus
molestat ingressus. lude cū filiolo meo qdīn lubet. Pau. Hei
q̄ vernat is vester hort⁹. est nūlco spacioſor n̄fo. Ent. vbi ve
ſter ſtuat. Pau. Scin diui nicolai ſacellū. Ent. optime. Pau.
a leua cimiterij itur in vicū vñū ad cui⁹ cū terminū pueneris
ſtat a dext̄a pūula dom⁹ pastorali ſillis tuguriolo. hac iter eſt
in hortū nostrū. q̄ vſq; ad antiqui odere aquas protēditur. le
to elīa amemissim⁹ gramine cerasis ⁊ pomis fertiliſſim⁹. En.
nō memini me vñq̄ ibidē fuſſe. Pau. te breui eo ducaz. Entel.
Sūt ne in eo cōplantate tot arbuscule. Pau. nō. nā rusticus il
le cui colēdū dedit nihil penit⁹ in eo ope fecit. genitor etiā alijs
prepedit⁹ cū paruipēdit Jamduidū illū vendidisset. sed delecta
tiōis grā retinet. p̄ter alios quos gignit fruct⁹ plurima fert ce
rasa. Ent. qd cerasa memoras: sequere me quot ⁊ quales hic
hort⁹ nōſter fetus. ⁊ q̄ multa olerū herbarūq; genera pariet tū

bi indicabo. hic excrevit lactuca. ibi cepa. porrū. alleū. petroseli
nū. pisuz hic cū lente exurgit. et qd raru Vratislavie repies. hic
risuz nascit̄ has cucurbitas ip̄e posui. mirū dictu et q̄ magno
intumescat v̄tre. dū satis eis humoris ministrat̄. hoc spinetū
cornū gerit in gallice nucis magnitudine. hic rutā. maioranā et
lavendulā germana sibi p̄ fertis educat. Pau. s̄ que nā arbor
istec: nūq̄ memini me vidisse simile ei⁹. Ent. amigdolas habz
optias. prima huic qd minime crederes ficus fert magnas il
la vo cū hirsutis ramis castaneas. Pau. he ho ho. Ent. qd cla
mas: Pau. ranā sub pede sensi. En. times fatue. Pau. en salic
En. cōprehende eā manu. Pau. horreo certe. En. cur: Pau. hor
reo ranas. sed vnde huc venerit miror. En. ex lacu quē fonticu
lus ille facit cui⁹ ante meminerā venit. vbi multe habitat. non
audis surde: quanto clamore coarant. Pau. eam⁹ ad fonticulū
Ent. istac nō recte ibim⁹ Pau. ad rivuli fluore gressum dirigo
Ent. erras obliquo it cursu. ad leuā ambulem⁹ necesse est. nam
ad dexterā palus est limosa v̄lvis et iunco grata ut dixi ranay
sedes. tu saltē me sequere. hac ppe iā est fons quē perim⁹. Pau
entelle entelle p̄stoleris paululū. En. quid: Pau. ecce fraga hic
cōspicor. En. garris: Pau. non edepol siste tu huc et videbis
Ent. nunq̄ antea hic ea crescere vidi. sed necdū matura sunt.
Pau. supra modū dulcia sunt gustu. Cape duo hec et pba an
verū tibi dixerim. Ent. edamus ad societatē usq;. Pau. nescio
quid hic repit. fugiam⁹ hinc fugiam⁹ viperā hic serpit. Ent.
qd me adeo terres fugitiue. tot⁹ intremui. Pau. en sub sentib⁹
caudā adhuc erigit. En. discedam⁹ ne quidpiā veneni serpēs il
le in nos euomat. iā em⁹ nobis obtigit id qd baccalari⁹ nobis
hesterna lectiōe ex vergilio interptat⁹ est. Qui legitis flores et
humī nascētia fraga frigid⁹ o pueri fugite hinc latet anguis ī
herba Sed iā fonti appropinquam⁹. Pau. vbi nā est: Ent. Hic
sed ppter virgulta quib⁹ circundat̄ videri nequit Viden mō:
Pauli. Optume. hei q̄ vitreis manat vndis. delectat me sane
plurimū illiusmōi scaturigo. dulces pculdubio aq̄ sunt et po
tabiles. Ent. ip̄e scio q̄ sepe inde bibi. Pau. aret mihi os ob si
tim. En. bibe audacter tā gelid⁹ is mihi crede late⁹ est ut potq̄

etū dētes infrigidet. experiri potes si vis merge saltē os in fon-
tis supficiē senties cōfēstī aquāz t dulcē saporiē t frig⁹. Pau.
caput meū ingurgitabis timeo. Ent. nō faciā abibo procul.
Pau. sicut est vt dixisti. nūq̄ bibi nec credo me olim tāte suauita
tis aquā bibiturā. malo hūc potare fontē. Jouē testor. q̄ cere
visiā. Ent. nullibi gentiū hui⁹ inuenies silez qui adeo frigefā-
ciat quidquid sibi immittē t qui magis sit liquid⁹. Pudie pat̄
qd mīme crederes si xpientia nō approbassez. lagenā veteris
vini plenā qd a sole incaluerat sibi vt reficeret imposuit. dños
illa breuiuscūlo tpe in eo iacuisset. merū fontis frig⁹ intm cō-
traxerat. vt dum genitor bibere vellet abstinere etiā cogere. et
nec vncq̄ se vinū recētius gustasse asserebat. Pau. exptus tibi
credo. Ent. ipse etiā bibā. verū adibo pri⁹ matrē vt t parū ca-
sei mihi det petā Pau. et mihi partē etiā afferto. Ent. quid inte-
rea actur⁹ es. Pau. In hoc viridi quiescā gramie sub hac vī-
brosa queru nulli me hic solis ptingūt radij. Ent. Incide po-
cius cānas aut succi plenas pscinde frōdes salicis. t illas tā-
cisper tūdito donec mollis possit euelli cortex. cū rediero facie-
mus inde nobis fistulas. Pau. accommoda mihi cultellū. Ent.
ne mihi eū amittas timeo. Pau. nō amittā. Ent. heri sacer me
us illū mihi dono dedit. diligēcer ergo mihi custodito te hortor
Pau. ne cura vade oci⁹ t affter panē cū caseo vt edam⁹. fistulā
cū adueneris paratā tibi reperies. Ent. fistulā parastin⁹. Pau
mihil prorsus cibi mihi affers. Entel. fistulā si dederis sat cibi
abs me hēbis. Pau. parū fidei mihi apd te esse reor. qm̄ tibi fal-
sa mēorauis. Ent. si me iā ludificabis pauline. supos testor. me
posthac tibi nō esse credituz vncq̄. cape tibi caseū. Pau. t ego
hac sonora te dono fistula. En. si nō canora magis me vis do-
nare t hāc tibi suato. Pau. qd sibi desit edepol scio nihil. En
nullū prorsus edit sonū. Ausculta mihi rursus inflabo. Pau.
quo pacto emittere debz sonitū fatue. cū illi⁹ foramē ore tuo oc-
clusisti. Da mihi illā quo cātabis mō. te docebo. sic eā teneto
foramē vt pateat t aciē fistule labello tuo sic leniter tāgito. au-
din hoc. En. sine experiar. Pau. nū tibi recte psuasi. Ent. stri-
det vnic⁹ paululū. Pau. ne mix⁹ rupt⁹ est pauculū cortex. s̄ hoc

nihil sibi nocitū spero dū fortū spiraueris. attamē si ha c nō
cōtent' es. mō operire meliore tibi breui faciā. En. Jam fierine
q̄t. Pau. quā ob rē. Ent. mater inquit se iā nūc abiturā q̄ sibi
cena coquēda est. vt cū pater rure redierit qd̄ edat iuueniat. me
quoq; vt sine mora venitē monuit. Pau. abeat parēs tua quo
velit nos hic manebim⁹. in trib⁹ etiā horis vix estis cenaturi.
Ent. nō ausim. Pau. qd̄ ni⁹. En. succēsabit certe et ego vapula
bo metuo etiā parētē q̄ si de rure iā redierit. me quoq; domi dū
non offendere. verberaret. Pau. ne time. rogato eā vt tibi pro
hac vice indulgeat ad q̄reale dūtarat vni⁹ hore. Ent. nō faciā
ips⁹ est vt abeam⁹ hic. Pau. vespe vix cātan̄. Ent. qd̄ aīs stolē
de suspice celū. en sol iā in occasu⁹ ruit. Pau. nō credo eū in q̄
tuoi horis casurū. maneam⁹ hic vſq; ad vespę. En. en bubul
cus iā pellit in stabula iūēcos Audin matrē. nos iterū vocā
tē. mos gerēdis est parētib⁹ tu hic mane. ip̄e co. Pau. ego tecū
nō ingrediar timeo mihi ne q̄s baccalation⁹ in pōte isto obuiā
veniens me tecū extitisse videat. Ent. quorūm tūc iter facies.
Pau. horūm p̄ odere portā. Ent. perge quo lūbz ipse matrē se
quar. Pau. quādo aliter fieri nequit equidē te sequor.

Scolar⁹ sic petat introitū scolae.

Venerabilis dñe magister docerine capessende ḡa me sub
vestrā cōtuli p̄sentia. Qua ppter mihi vt sub eruditioē vestra
esse queā. fauete. vos nō oro solū sed etiam obsecro. pollicor
me oīa que pbū decēt scolarē summo semp studio esse factu⁹
Hūamissime dñe rector. bonarū arcū p̄cupidus huc pcessi
doctrina v̄a doctior etasur⁹. Quā ob rē me scolastico v̄o ce
tui vt anteretis maioreimmodū peto. que me facere volueri
eis omnia studiose diligēterq; exequi curabo.

Colende vir discendi studiū huc veni ea ppter p̄ clemētissi
mū vos oro deū vt scolas v̄as consensu v̄o ingrederet Que
vos vestrosq; velte intelleixerō faciā omnia q̄lubenter.

Observāde vir sub cōspectū v̄m me recepi eruditioēis ḡa
Quare me in nūterū scolariū vestrorū vt suscipiatis marimo
pere rogo. iussa vestra capessam. me quoq; artibus ipsis ope-

replurimū esse daturū promitto.

Per docte vir scie audiū huc veni. aliquid etiam doctrinae vīe acceptur. quod si me in scolastici certō ordinē acceperitis nihil mihi graci⁹ accidere existimare. quod ut faciatis vos vehementer rogo spōdeo me vobis & vīis collateralib⁹ morē sp⁹ esse gesturum.

Scolaris recessurus sic petat sa- uorem abeundi.

Obseruāde p̄cepto: visu⁹ est parētib⁹. ip̄e quoq; apd me cō-
stitui vt hinc me alio cōferrē. Humanitatē igit̄ vīam oīo ut vīo
cōsensu abire posse. Immortales vobis & ago & habeo graci-
as p̄ beniulētia erga me vīa quā licet nōdū aliquo meo ex-
equai merito. me tñ vob⁹ quoad vixero p̄mitto esse obsecutu⁹.
Placuit parētibus vt ad Academiā Cracoviēsem cōcederē
cum itaq; p̄o eruditione vestra gracias nō sūm relaturus ins-
mortales tamen ago. agamq; dñi vitam.

Genitor me⁹ mihi p̄scripsit patrios penates vt reuisez. mil-
le igit̄ vobis sīnt grē pro cura diligētiac⁹ vestra necū habita.
cui licet eque nullo etiam mūere sum r̄nsurus. deū tamē spōdeo
me p̄ vestra bona valitudine semp̄ esse exoraturum.

Quāvis id diligētie qđ mecū habuistis nō meruerim. dig-
nitas tñ vīa speret se a piētissimo deo sat mercedis esse accep-
turā. cui vt vos diu incolumem seruet indies supplicabo.

Vne mihi a parētib⁹ allate sunt līe domū vt veniā qđ p̄imū
qd cause sit p̄spectū mihi nō est. vos ideo vehementer rogo. ve-
rō fauore hinc abeā & p̄ vīa in me beneficentia grām vobis
habeo singularē. me quoq; p̄petuo vobis obsequio vbi cungs
terrarū fuero vobis obstrictum esse p̄sitebor.

Abicurus su⁹ hinc aliosum. quare magnope vos rogo ab-
sioni mee non desit vester cōsensus. & licet p̄ vīa necū opera
nō sum vobis satis facturus. me tñ p̄mitto nullū etiam diē. quo
p̄o salute vestra deum nō exoriē. esse pretermisſurum.

Impressum liptzē per Melchiorē

Lotter Anno dñi. M. cccc. v.

Eni p̄missum

TTe 1640

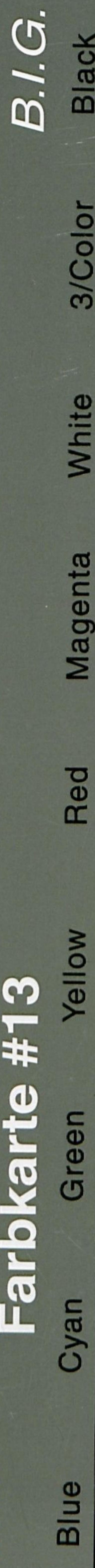
X2207318

91. C. 3

II
16

Farbkarte #13

B.I.G.

Latinum ydeoma

Magistri Laurencij Cornini No uoforensis. ab innumeris fere mē dis quibus antehac scatebat :pe- nitus exemptum

Hic puer ignarus lingue cupidusq; latine
Perlegat eloquij semina prima sui
Ad decus exculti verum sermonis iturus
Est opus assuescat vera latina loqui
Nam tenero quales didicit quis gutture voces
Annoſo tales edit ab ore ſonos
Vimine que recto ſurgens adoleuerit arbos.
Erectum tollit pulchra ſub aſtra caput
Flonda ſic etas lepidis imbuta loquelis
Satyr mellifluis verba diſerta viodis